

nogen egentlig virkelig Skade, thi jeg maa tilstaa, at jeg tror, at det kan det ikke, men efter Omstændighederne, og man maa jo tage Tid og Leilighed, som den engang er, vil jeg ikke kunne stemme for dette Forslag og tror ogsaa, at det vil være det Rigtigste, at blive ved det af Mindretallet stillede Forslag, altsaa at vi blive ved det Nubestaende med Undtagelse af den ene Indskrænkning, Søster væsenet vedrørende.

Winther: Det glæder mig, at den ærede Ordfører for Flertallet kan forstaa mit Standpunkt, idet jeg nemlig hører til dem, som ikke ønske, at denne Lov skal komme ud. Jeg har derfor ogsaa stillet et Forslag, der gaar en Middevei, idet det, i Stedet for at gaa ud paa at forkaste hele Loven, giver en Udsgit til en Udvikling i den Retning, som Loven af 1857 har fastslaaet. Denne Lov gif ud paa at løse en Mængde Baand paa Næringsfriheden her i Landet, og naar jeg her har stillet det Forslag, at vi om 9 Aar skulle have de Baand, der ere paalagte til Forudel for nogle usle Kjøbstæder — nemlig de Kjøbstæder, som ikke kunne leve uden disse Baand paa deres Medborgeres Frihed — paastaar jeg, at jeg slaar i den bedste Overensstemmelse med Tanken i Loven af 1857. Ordføreren, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), haabede, at dette Thing ikke vilde gaa ind paa et saadant Forslag, og det kan gjerne være, at han faar Ret i saa Henseende; jeg er Vidne til mange Afstemninger i dette Thing, som gaa stik imod den Retning, vi ellers saa Demokratiets Side i mange Aar have forægtet. Det kan altsaa, som sagt, gjerne være, at det ærede Medlem faar Ret, men det er ikke noget godt Tegns for Demokratiets Udvikling her i Landet, at man bestandig vil nedslaa Tanker og Forslag, der gaa ud paa at føre de Ideer videre, som ligge i Grundloven, og som man har søgt udviklede gennem Love. Det skal for mit Bedkommende være et opløsende Bidrag med Hensyn til Thingets Bestaaenhed, naar jeg ser, at man stemmer imod et Forslag som dette. Det kan paa ingen Maade anerkjendes som noget Dødseligt, at Thinget skulde ville følge de Inspirationer, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har givet i denne Sag. Det ærede Medlem har en vis Faderkærlighed til det Lovforslag, som her ligger for, fordi han har været med i denne ulykkelige Kjøbstadkommission, som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) vilde, at man skulde være høflig imod. Dertil finder jeg mig ikke foranlediget; jeg tager aldeles ikke et saadant Hensyn overfor disse af Ministeriet lavede Kommissioner, i hvis Nedsættelse Rigsdagen ikke har haft nogen Andel. Jeg hører i Dørigt til dem, som paa ingen Maade ville have, at man pludselig skal gribe ind i Kjøbstadernes Forhold. Jeg havde ved denne Sags forrige Behandling

Anledning til at gjøre opmærksom paa, at jeg netop har gjort Modstand imod den for hurtige Udvikling af Loven af 1857, og derfor kan man ikke behreide mig, at jeg skulde ville gribe forstyrrende ind i Kjøbstadernes Forhold. Jeg har, da denne Lov var under Forhandling, i den Henseende sluttet mig temmelig nær til det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, idet ogsaa jeg ønskede, at vore Medborgere ikke skulde fortrædiges, fordi det Almene trængte til en videre Udvikling i Retning af Frihed. Loven af 1857 blev imidlertid den Gang sat igjennem; det Forslag, jeg havde stillet, blev forkastet og altsaa hersker Loven; men nu siger jeg, at det, da den har hersket siden 1857, kan være paa Tide, at man giver den en videre Udvikling i den Retning, hvori man den Gang tænkte at skulle gaa frem, nemlig hen ad mod Løsningen af flere Baand. Det Lovforslag, her foreligger, gaar imidlertid ud paa, at lægge nye Baand, eller i alt Fald gjør det Forslag derpaa. Et æret Medlem sagde sidst, at det var Lapperier, der her forelaa. Saaledes vilde jeg nu nødtigt udtrykke mig om et Lovforslag, der har kostet saa megen Anstrengelse og saa meget Arbejde af saa mange Mænd, men det er ganske vist, at Forslaget ikke dreier sig om store Sager, men det gaar i en forkert Retning. For denne Retning skulle vi vogte os, og derfor er jeg saa meget imod nærværende Lovforslag. Jeg kan finde mig i at vente den Tid, som er angiven i mit Underændringsforslag, thi man maa gjøre Meget i denne Verden af Hensyn til Folks Jordomme. Jeg kan heller ikke have Noget imod, at Loven bliver ændret, saaledes som Mindretallet har foreslaaet — vi kunne da vente i de 9 Aar under disse mindre klare Forhold — men at en Lov, der er saa reaktionær paa dette Gebet som denne, skal vedtages i dette Thing, forekommer det mig, at være i høj Grad beklageligt. Jeg skal nu ikke tale videre herom, men jeg vil blot nævne, at det for mig er i høj Grad spændende, at vi saa pludselig skulle gaa ind paa, hvad der er bragt i Stand af en Del af Representationen, som ikke af dette Thing anerkjendes for at være det umiddelbare Udtryk for Folkvillien. Det forekommer mig, at det i saadanne Sager, der saa at sige berøre hver Mand, er af Vigtighed, at i Særdeleshed den umiddelbart valgte Del af Folkerepresentationen sætter sit Stempel paa dem, men at man ikke absolut skal sige Ja og Amen til Alt, hvad der kommer fra Ministerkommissioner, og som godkjendes af Landstinget. Det ærede Mindretal har stillet nogle meget moderate Forslag, som jeg naturligvis skal stemme for, da jeg anser dem for at være Forbedringer. Forresten har det undret mig, at Mindretallet, da det dog har villet raade Bod paa Smaligheder, ikke har foreslaaet, at § 1 skulde gaa ud. Det har foreslaaet, at § 2 skal gaa ud, men jeg synes, at §§ 1, 2, 3, 4, 5 og 8 ogsaa burde udgaa. Naar man i det Hele vil